

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon kulturminner
Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer
postmottak@trondelagfylke.no

Faglig vurdering og tilrådning i forbindelse med søknad om tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne, ID 133807, Stranden 15/4 i Ørland kommune.

Vi viser til anmodning om faglig vurdering og tilrådning fra Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med søknad om dispensasjon fra Lov om kulturminner av 9. juni 1978 (kml) §8.1 av Ørland kommune, datert 26.06.2020. Søknaden gjelder bygging av vei og VA-ledninger, hvor tiltaket vil berøre sikringssonen rundt steinalderlokalitet Askeladden ID 133807. Kml § 3 forbyr inngrep i automatisk freda kulturminner som definert i § 4, med mindre det er gitt særskilt tillatelse fra kulturminnemyndighetene jf. §8.1. NTNU Vitenskapsmuseet har som oppgave å utrede saken nærmere og komme med en faglig vurdering og tilrådning.

Bakgrunn

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for Karlestrand-Mebostad, daværende Bjugn kommune, ble det i 1991 foretatt en arkeologisk undersøkelse i området. Det ble da registrert et bosetnings og aktivitetsområde (ID 133807 – Karlestrand 1) i nordvestre del av planen. Sporene består av artefakter fra steinalder og skjorbrent stein fra prøvestikk på en svakt SV-hellende flate i et SØ-NV-gående pass mellom bergknauser. Reguleringsplanen ble endret slik at lokaliteten ble bevart. I 2018 ble det i forbindelse med detaljregulering av Mebostad B14 gjort ytterligere en arkeologisk undersøkelse i området. Det ble ikke gjort en etterregistrering av lokalitet ID 133807, men kun konstatert at den finnes i planområdet.

I 2020 søker Ørland kommune, som området nå er en del av, om tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne ID 133807 etter Kml. § 8 første ledd. Kommunen ønsker å grave grøft til VA-ledninger helt inntil eksisterende vei ved nordvestre ende av lokaliteten, og vil dermed berøre sikringssonen rundt lokaliteten.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@ntnu.no	Hovedbygningen	+47 73595000	Grete Irene Solvold grete.i.solvold@ntnu.no
Høgskoleringen 1	www.ntnu.no			Tlf: 91371484

Faglig vurdering.

Lokalitet ID133807 er et område bestående av bosetningsspor sannsynlig fra slutten av eldre steinalder. Nordvestre del av lokaliteten ligger i dyrket mark og sørøstre del i urørt mark. Ifølge registreringsrapport viste stratigrafien på prøvestikkene fra dyrket mark at matjorden gikk direkte over til brun morene. Sørøst for dyrkamarka viste stratigrafien at det var 10-15 cm torv over grus og sand som var funnførende øverst. Laget med grus og sand manglet i den dyrkede delen av lokaliteten, og man konkluderte med at man har dyrket ned i morenen. Lokaliteten var antatt å gå et stykke inn i dyrkamarka. Sikringssonen som er tillagt lokaliteten ser ut til å gå utenfor de nordvestligste prøvestikkene som kun inneholdt skjørbrent stein. Ifølge registreringsrapporten fra 1991 kan disse ha vært dratt utover med plogen. Dette viser at spesielt den nordvestre delen av lokaliteten, som tiltaket berører, er sterkt berørt av jordbruksaktivitet.

Et område like nord for lokaliteten ble i forbindelse med registreringen i 2018 undersøkt ved sjakting. Det ble ikke gjort noen funn i dette området.

Tiltaket tenkes lagt helt inntil eksisterende vei og vil kun berøre sikringssonen i NV-del av ID 133807. Dette området av lokaliteten anses å allerede være skadet av jordbruksaktivitet.

Tilrådning og vilkår.

NTNU Vitenskapsmuseet tilrår tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne ID 133807 Kml. §8.1 uten vilkår.

Med hilsen

Bernt Rundberget
Instituttleder
(sign.)

Grete Irene Solvold
Saksbehandler
(sign.)

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.